

Notat

KOMMUNEQARFIK SERMERSOOQ

Postbox 1005, 3900 Nuuk

www.sermersooq.gl

Til: Deloitte
Fra: Vicekommunaldirektør Marie Fleischer
Cc: Tilsynsrådet for de Grønlandske kommuner
Dato: xx-xx-2020
Emne: Bemærkninger til revisionsberetning for 2018

Som revisionen bemærker har Kommuneqarfik Sermersooq, haft væsentlige udfordringer i regnskabsperioden 2018. Udfordringerne har udspring i implementeringen af det nye ERP økonomisystem, som for nuværende implementeres i de andre kommuner og i Selvstyret. Kommuneqarfik Sermersooq var den første kommune i Grønland til at implementere det nye system. Som den første kommune i rækken, har Sermersooq stødt på mange væsentlige udfordringer i forbindelse med implementeringen. Udfordringer der forhåbentligt ikke vil gentage sig i så stor grad for de øvrige kommuner og Selvstyret. Overordnet er vi fortrøstningsfulde med implementeringen af AX, set i lyset af allerede igangværende initiativer og projekter. Som tidligere år er der en række mere eller mindre kritisable forhold omtalt i revisionsberetningen. Det er væsentlig for Kommuneqarfik Sermersooq, at få rettet op på disse forhold – dette kan dog grundlæggende ikke ske fra den ene dag til den anden – det vil være og er et langt sejt træk, at få rettet tingene til, men vi er godt på vej.

I første halvår af 2020 er vi i gang med en udredning af status på implementeringen af ERP systemet. Dette gøres med henblik på initiering af løsninger på de konstaterede udfordringer forvaltninger og økonomiafdelingen fortsat oplever. Heri er der samtidig fokus på uddannelse af brugerne i forhold til, at kunne benytte systemet optimalt.

Kommunen har i 2018 fortsat arbejdet med nye væsentlige initiativer og projekter herunder forbedring af kompetencer inden for økonomistyring, implementering af nyt ERP system samt det interne kontrolsystem, der sikrer den rigtige udvikling og retning i kommunens administration.

Mange af de tiltag, som blev iværksat tidligere år er fortsat kernen i udviklingen af en velfungerende økonomistyring. Derfor er der fortsat fokus på følgende områder:

- Månedlig og ensartet budgetopfølgning
- Likviditetsstyring
- Sikring af bevillings- og budgetansvar
- Udarbejdelse af en række centrale og konkrete opgavebeskrivelser
- Overholdelse af love og regler

Sideløbende arbejdes der fortsat på at opkvalificere og udbygge økonomiforvaltningen til, at kunne sikre en ordentlig og redelig økonomiadministration.

ERP

En væsentlig årsag til udfordringerne i forbindelse med regnskab 2018 er, at det nye ERP-system blev sat i drift den 01.01.2018. Implementeringen af ERP systemet har været forbundet med en række vanskeligheder. Vanskelighederne kan primært henføres til:

- Opsætningen af systemet og utilstrækkelige test
- Snitflader mellem ERP-systemet og andre systemer
- Uddannelse i brugen af systemet
- Uddannelse i brugen af den nye kontoplan

Der er anvendt store ressourcer på, at rette op på disse mangler i 2018 – og revisor påpeger også de fremskridt, der nu kan konstateres. Revisionen har samtidig fremhævet forhold omkring værdien af tilgodehavender hos borgere og virksomheder. Der er således fortsat endnu et stykke arbejde at udføre, inden kommunen kan hjemtage de fulde fordele af det nye system.

Kommuneqarfi Sermersooq valgte som den største kommune, at gå i drift med det nye ERP-system og den nye fælles offentlige kontoplan den 01.01.2018. På trods af forberedelserne viste det sig, at systemet og snitfladerne til kommunens øvrige systemer ikke var tilstrækkeligt gennemtestet, ligesom kommunen har måttet erkende, at uddannelsesindsatsen i forhold til brugen af systemet ligeledes ikke har været tilstrækkelig. På samme måde har kommunen måttet erkende, at uddannelsesindsatsen i forhold til anvendelsen af det nye fælles offentlige kontoplan ikke har været tilstrækkeligt resultatskabende. Disse forhold har medført at der frem til medio 2019 har ophobet sig en række udfordringer i forhold til sikringen af løbende regningsudskrivning, betaling af leverandørfakturaer og kommunens bogføring generelt.

Som Koncernservice mundtligt har orienteret om, så har kommunens økonomiske styring derfor været mangelfuld i store dele af 2018, ligesom likviditeten har været presset. På baggrund heraf blev det i august 2018 besluttet, at etablere et genopretningsprojekt med det formål, så vidt muligt at afhjælpe manglerne samt sikre et bedre grundlag for den økonomiske styring fra starten af 2019. Genopretningsprojektet er afsluttet i januar 2019, men er dog fortsat i aktiv implementering i regi af den almindelige driftsorganisation, der løbende søges styrket gennem tilvejebringelse af nødvendig kapacitet og kompetence. Der er således allerede organisationsmæssigt gennemført mindre tilpasninger – og det forventes at organisationen skal styrkes yderligere i 2020.

Derudover er der et arbejde i gang med at flytte fagmoduler i Winformatik på blandt andet institutionsventelister til det nye ERP system. Fagmoduls projektet følger tidsplanen.

Vi er enige i revisors betragtninger om manglerne i den økonomiske styring i 2018 – og gøres vores til, at kommunens økonomistyring generelt bliver bedre og mere retvisende fremadrettet.

Årets revisionsbemærkninger:

Oversigt over revisionsbemærkninger og administrationens bemærkninger hertil:

Nr.	Revisionsbemærkning	Reference	Status
2018-01	Stort omfang af fejlkonti på såvel artskonti som formålkonti	3.1.1 5.5.3	Åben

2018-02	Stort omfang af periodiseringsfejl. Drift/anlæg og "Forudbetalte udgifter"	3.1.2	5.7.8	Åben
2018-03	Usikkerhed om opgørelsen af tilgodehavender	3.1.3	5.7.3	Åben
2018-04	Manglende afstemninger af gæld til leverandører	3.1.4	5.7.13	Åben
2018-05	Manglende afstemninger af mellemværender med tilknyttede virksomheder	3.1.5	5.7.14	Åben
2018-06	Manglende afstemninger af mellemværende med Grønlands Selvstyre	3.1.6	5.7.15	Åben
2018-07	Manglende opgørelse af skyldige feriepenge	3.1.7	5.7.18	Åben
2018-08	Manglende afstemning af lønninger samt skattepligtige sociale ydelser	3.1.8	5.6.11	Åben
2018-09	For sen aflæggelse af årsregnskab	3.1.9	6.4.3	Åben
2018-10	Svækket kontrol i relation til administration af likvide midler			Åben

2018-01 Stort omfang af fejlkonteringer på såvel artskonti som formålsskonti

Controllerne er medio 2019 påbegyndt arbejdet med at gennemgå posteringer på artskonti og formålsskonti med henblik på at minimere antallet af fejlkonteringer. Der vil fremadrettet arbejdes på at uddanne de budgetansvarlige i forhold til korrekt kontering.

I 2019 er der implementeret et ledelsesværktøj ved Toolpack, så vi på afdeling, formål og artskonti kan sammenligne i forhold til budget. Det forventes således, at revisionen vil bemærke en væsentlig forbedring ved regnskabs gennemgangen for 2019. Kommuneqarfi Sermersooq har ikke selv mulighed for at oprette/ændre konti, da kommunen indgår i et fælles samarbejde med de andre offentlige myndigheder i Grønland omkring det nye økonomisystem. Der har i den forbindelse været udfordringer med at benytte konti der kun var til brug for Selvstyret. Kommuneqarfi Sermersooq har gjort opmærksom på, at der er behov for korrektion af bestemte artskontonavne, som forventes løst fremadrettet. Ligeledes gælder samme problematik vedrørende formålsskonti.

2018-02 Stort omfang af periodiseringsfejl

Revisionen bemærker, at der er en række betydelige fejl i periodiseringen af kommunens udgifter for 2018. Til dette bemærkes, at der i AX systemet har været for få periodiseringskonti på aktiver og passiver. Kommuneqarfi Sermersooq har ikke selv mulighed for at oprette/ændre konti, da kommunen indgår i et fælles samarbejde med de andre offentlige myndigheder i Grønland omkring det nye økonomisystem. Det er selvfølgelig beklageligt at der har været fejl i periodiseringskonti, men det konstateres at der nu er flere muligheder for periodiseringer. I øvrigt tages revisionens bemærkninger vedrørende periodiseringsfejl til efterretning og kommunen bekræfter at der allerede i 2019 og fortsat i 2020 er taget initiativ til sikring af, at dette ikke sker fremadrettet.

2018-03 Manglende opfølgning på tilgodehavender

Debitor modul og finans modul er nu afstemt, hvorfor der ikke længere er afvigelser bortset en mindre systemfejl i AX. Der arbejdes fortsat med afstemning i forhold til inddrivelsesområdet. Afskrivninger er tilrettet jævnfør oplysninger fra Inddrivelsesmyndigheden omkring kr. 12,2 mio.

Det har i et længere tidsrum ikke været muligt for kommunen, at sende kontoudtog på grund af AX systemets opsætning i det fælles offentlige ERP system. Det er nu blevet muligt at sende kontoudtog til virksomheder der har mail. Kontoudtog til borgere og virksomheder uden mail er stadig under udvikling i

samarbejde med det fælles offentlige ERP sekretariat. Der er således stor fokus på fortsat forbedring af opfølgning på tilgodehavender.

2018-04 Manglende opfølgning på leverandørgæld

Der var for denne bemærkning tale om en systemfejl. Bemærkningen anses for at være lukket. På afstemninger er det forsøgt at nå afstemninger på 75% af alle kreditorer, men det har ikke været muligt med bl.a. Nukissiorfiit, da virksomheden ligeledes er i gang med at indføre et nyt økonomisystem og har problemer med at sende kontoudtog. Der er indført et nyt afstemningsværktøj, så der løbende kan afstemmes.

2018-05 Manglende afstemning af mellemværende med tilknyttede virksomheder

Bemærkningen er taget til efterretning. Der indføres månedligt afstemninger af mellemværender mellem kommunen og de tilknyttede virksomheder.

2018-06 Manglende afstemning af mellemværende med Grønlands Selvstyre

Bemærkningen er taget til efterretning. Mellemværendet med Selvstyret er fordelt på en lang række debitor, kreditor og finanskonti og det er derfor vanskeligt at få overblik over det samlede mellemværende.

Der blev ultimo 2019 påbegyndt et tæt samarbejde med Selvstyret omkring afstemning af mellemværende, hvorfor det forventes, at der i fællesskab fremadrettet afstemmes poster. Den største udfordring for kommunen er, at der kun er en kreditor for Selvstyret, som gør det svært at kanalisere til den rette modtager bankkonto.

2018-07 Manglende opgørelse af skyldige feriepenge

Vedrørende baggrunden for det høje beløb i forhold til skyldige feriepenge, så er det i kommunens udredning konstateret at summen er opført i årsform og ikke per ydelsesmodtager. Efter nærmere beregning og analyse, er det forventningen, at det skyldige feriepengebeløb er pålydende kr. 1 mio. Denne vil forsøgt udmøntet jævnfør revisionens anvisninger om blandt andet feriefond m.v. Ældre poster omkring skyldige feriepenge vil blive bragt i orden i 2020.

2018-07 Manglende afstemning af lønninger og skattepligtige sociale ydelser

Som det bemærkes, så sker der i dag en løbende lønafstemning. Kommuneqarfiik Sermersooq bekræfter, at der skal foretages afstemning mellem lønsystem, finanssystem og indberetninger til Sulinal.

2018-09 For sen aflæggelse af årsregnskab

Kommunens årsregnskab skal aflægges af Økonomi- og Erhvervsudvalget senest 30.04 efter regnskabsårets udløb. Det er korrekt, at årsregnskabet er aflagt på mødet den 19.08.2019 og behandlet samt videresendt til revision på møde i Kommunalbestyrelsen den 27.08.2019. Stillingen som økonomidirektør har været vakant, som har været en væsentlig årsag til manglende overholdelse af fristen. Det er forventningen, at årsregnskab 2019 aflægges senest 30.04.2019.

2018-10 Svækket kontrol i relation til administration af likvide midler

Det er korrekt at der har været udfordringer med likviditetsadministrationen. Som revisionen korrekt bemærker, så er der arbejdet på styrkelse af likviditetsadministrationen. Blandt andet får administrationen det nye journalsystem Get Organized, som begrænser adgangen for uvedkommende. Systemet er samtidig

knyttet op til de enkelte ansattes ID i det nye HR-system. Der vil således kunne adgangsbegrænses fra ét sted, ved ansættelser/afskedigelser og dermed mindske adgang for uvedkommende.

Differencen på 2,8 mio. kr. er udlignet i 2019. Der er månedligt opfølgning på bankkonti.

Tidligere års revisionsbemærkninger:

Oversigt over åbne revisionsbemærkninger fra tidligere år og administrationens bemærkninger hertil:

Nr.	Revisionsbemærkning	Reference	Status
2013-3	Manglende forretningsgangsbeskrivelser i tilknytning til opkrævning af brugerbetaling	3.2.2 4.6.3.	Åben
2013-4	Mangler i lønadministrationen	3.2.3 5.4.4	Åben
2013-8	Bevillingsoverholdelse	3.2.4 5.4.2.	Åben
2013-9	Manglende fagligt ledelsestilsyn	3.2.5 5.3.1.	Åben
2013-12	Aflæggelse af anlægsregnskaber m.v.	3.2.7 5.4.7.	Åben
2014-2	Svagheder og mangler i de generelle it-kontroller	3.8 4.2	Åben
2017-01	Kvalitetssikring af rapportering i årets løb	3.1.1. 4.1.3.1.	Åben
2017-02	Ikke registrerede udlån på 25 mio. kr.	3.1.2. 4.7.4.	Åben

2013-3: Manglende forretningsgangsbeskrivelser i tilknytning til opkrævning af brugerbetaling

Det er korrekt, at der på baggrund af gældende "Håndbog i Forvaltning og økonomistyring" vedtaget i 2014, fortsat er en række forretningsgange, der enten mangler eller er mangelfulde.

Kommuneqarfi Sermersooq har implementeret et nyt ERP-system i 2018. Det første år er alle ressourcer benyttet til at brandslukke de udfordringer der har været. Der vil i 2020 være et stort fokus på at designe og opdatere forretningsgangsbeskrivelser på alle relevante områder. Dette skal sammen med de andre igangsatte initiativer medvirke til at nedbringe fejl og højne den faglige kvalitet i sagbehandlingen..

2013-4: Mangler i lønadministrationen

Kommuneqarfi Sermersooq tager bemærkningerne til efterretning. Det nuværende lønsystem er ikke tilfredsstillende, med dertilhørende en række mangelfulde forretningsgange og sagsdokumentation. Det er således med optimisme, at der i det fælles offentlige IT regi er en proces i gang, i forhold til at indkøbe et nyt lønsystem for det offentlige i Grønland. Kommuneqarfi Sermersooq har bidraget væsentligt i

forhold til kravspecifikation, i forlængelse af de forhold revisionen nævner ønskes udbedret. Ligeledes forventes det at systemet kører mere automatisk i fremtiden.

2013-8: Bevillingsoverholdelse

Bevillingsoverholdelse er et ubetinget krav, hvorfor kommunen fortsat arbejder på at forbedre den månedlige budget og bevillingsopfølgning. Dette gøres for at sikre at bevillinger overholdes eller at der alternativt i tide søges tillægsbevilling, samt at de områder hvor der eventuelt måtte være mindreforbrug tilpasses det lavere forbrug.

2013-9: Manglende fagligt ledelsestilsyn

Det faglige ledelsestilsyn er i løbet af 2016, 2017, 2018 og 2019 forstærket og vil yderligere blive forstærket og struktureret i løbet af 2020.

2013-12: Aflæggelse af anlægsregnskaber m.v.

Det er korrekt at kommunen efter reglerne i "Håndbog i forvaltning og økonomistyring" i en årrække ikke har fået udarbejdet anlægsregnskaber i fuldt omfang, men der er blevet opsat processer der har sikret, at bestemmelserne er efterlevet gældende fra 2016 og frem. Der er således, som revisionen skriver, sendt en række anlægsregnskaber til revision, men henblik på at reglerne fremadrettet overholdes.

2014-2: Svagheder og mangler i de generelle it-kontroller

Det er korrekt at kommunen har en række svagheder og mangler i de generelle it-kontroller, hvilket altovervejende skyldes forældet ERP system, som for nuværende udfases. Med implementering af nyt ERP system samt digitalt internt kontrolsystem forventes det, at disse svagheder og mangler vil være udbedret ved udgangen af 2020. Se i øvrigt indledende bemærkninger om systemimplementering af nyt ERP system og udfordringer heri.

2017-01: Kvalitetssikring af rapportering i årets løb

Det er korrekt, at der er i løbet af året har været månedrapporter, hvor kvaliteten ikke har været optimal. Dertil skal det bemærkes, at månedrapporterne blot er at opfatte som en kort status, hvorimod kvartalsrapporter er mere dybdegående. Det er kun årsregnskabet, der indeholder alle de nævnte ting. Dog har rapporterne overholdt den sparsomme lovgivning, som er på området. Der arbejdes hele tiden på at forbedre den økonomiske rapportering.

Vi mener ikke, at dette bør give en revisionsbemærkning. Det forventes at denne er væk i regnskabet for 2019.

2017-02 Ikke registrerede udlån på 25 mio. kr.

Det er korrekt, at der under revisionen i 2017 blev konstateret, at der manglede en tidligere registrering af et udlån på 25 mio. kr. Denne er efterfølgende bragt i orden i 2018. Vi er således uforstående overfor, at bemærkningen stadig er åben.

I forbindelse med udredningen af pantebreve i 2020 er det konstateret, at der er væsentlige forskelle i forhold til det kommunen har registreret, hvad der er oplyst i tingbogen og hvad Grønlandsbanken har

Notat

KOMMUNEQARFIK **SERMERSOOQ**

Postbox 1005, 3900 Nuuk

www.sermersooq.gl

registreret, som kommunens administrator for pantebreve. Det konstateres at fejkilder ikke kun lægger hos én instans. Udredningen er snart ved vejs ende, og det er forventningen, at dette arbejde tilendebringes i 2020.